

**Національний
університет
біоресурсів і
природокористування
України**

**Факультет
ветеринарної
медицини**

НДІ Здоров'я тварин

**«ЄДИНЕ ЗДОРОВ'Я – 2022»
Матеріали Міжнародної наукової конференції**

**22-24 вересня 2022 р.
НУБіП України, м. Київ**

**МОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ДЕЯКИХ СТАТЕВИХ ОРГАНІВ
КОБИЛИ****Тарасюк Я.Р., студентка 1 курсу,****Науковий керівник - Стегней М. М., канд. вет. наук, доцент***Національний університет біоресурсів і природокористування України,
м. Київ*

Досліджували статеві органи статевозрілих кобил (n=3). Для дослідження використовували навчальний і науковий матеріал кафедри анатомії, гістології і патоморфології тварин ім. акад. В.Г. Касьяненка. При проведенні досліджень використовували морфологічні методи (Ярославлем Б.М., 1961; Гиммельрейх Г.А., 1980).

Внутрішні статеві органи кобили представлені парними органами (яєчник, яйцепровід) та непарними (матка та піхва) (Климов А.Ф., 1951; Лебедев М.И., Зеленеvский Н.В., 1985).

Яєчники розташовані на рівні 3-4 поперекових хребців. Лівий яєчник довжиною 50-70 мм, висотою 45-48 мм і товщиною – 36-38 мм. Параметри правого яєчника становлять відповідно 48-50 мм, 35-37 мм, 25 мм. Яєчник бобоподібної форми з опуклим каудо-латеральним та увігнутих – медіальним краями. З латеральної поверхні покритий серозною оболонкою, яка на медіо-вентральній поверхні яєчника переходить у бурсу яєчника. Остання прикриває медіо-вентральну поверхню яєчника, покриту зародковим епітелієм, в овуляційну ямку. Щілиноподібний вхід у яєчникову бурсу розташований на дорсомедіальному краї яєчника, якого прикріплюється яєчничова бахрома. Поверхні яєчника, покриті зародковим епітелієм правого та лівого яєчників не однакові. У лівому яєчнику площа, покрита зародковим епітелієм, відповідає назві «овуляційної ямки» і розташована дорсо-медіально (становить 20x12 мм), а площа правого яєчника, покрита зародковим епітелієм, становить – 38-19 мм і займає майже всю медіо-вентральну його поверхню. На опуклому каудо-латеральному краї яєчника прикріплюється брижа – передня частина широкого маткового зв'язування, а до переднього кінця яєчника прикріплюється зв'язка яєчника довжиною 10-12 см, розташована на дорсальній поверхні рога матки. Яйцепровід починається передньою розширеною частиною, яка розташована дорсально по краніо-медіальному краю яєчника. Слизова оболонка складчаста, а вільний край її утворює яєчникову бахрому Площа становить 28x19 мм. На дні розташований черевний отвір для з'єднання повідомляється з черевною порожниною. Черевний отвір веде до каудальної, розширеної частини – ампули яйцепровода довжиною 60-80 мм і шириною до 10-13 мм. Ампула розташована на вентро-медіальній поверхні яєчничової бурси, з якою і сполучається сполучною тканиною. Ампула каудально звужується в перешийок довжиною 20-40 мм. Перешийок відривається маточним отвором у тупий кінець рога матки. Загалом довжина яйцепровода становить 80-100 мм.

Матка кобили дворогого типу, на якій розрізняють роги, тіло та шийку. Роги матки щодо тіла матки розташовані у вигляді літери «Т». Довжина рогів

матки за розміром майже відповідає довжині тіла. Довжина лівого рогу матки становить – 19 см, правого рога матки – 18 см, а довжина тіла матки 17 см, шийка матки довжиною 9 см. «Піхвова» частина шийки матки відсутня. Яйцепровід входить у «тупий» закруглений кінець рогу матки. Слизова оболонка шийки матки утворює 6-7 поздовжніх складок висотою 5-10 мм. Складки чітко диференціюються як із боку порожнини матки, і з боку піхви. З боку піхви складки шийки матки іноді подвоюються – на самій складці є поздовжня борозна. Піхва довжиною 28-32 см розташована в тазовій порожнині, від шийки матки до зовнішнього отвору уретри. Зовнішня оболонка в краніальній частині серозна, решта - адвентиційна і разом з параректальною сполучною тканиною фіксує піхву і пряму кишку в тазовій порожнині.

Таким чином, вентро-медіальна поверхня яєчника кобили покрита зародковим епітелієм. Вхід у яєчникову бурсу розташований медіо-дорсально, а на вільному краї прикріплюється брижа. Яйцепровід розташований на медіо-вентральній поверхні яєчничової бурси та з'єднується з нею. Роги матки щодо тіла розташовані у вигляді букви «Т». Довжина рогів і тіла матки майже рівні, а піхвова порція шийки матки відсутня.